

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 022-93/24-V
Датум: 5. април 2024. године
Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Приймљено

05 APR 2024

Орган	Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
I		022-104		

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
- за Председника Скупштине града Крагујевца -

У складу са чланом 119. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 16/21) достављамо Вам, како бисте уврстили у предложени дневни ред седнице Скупштине града Крагујевца

- Предлог решења о давању сагласности на Програм рада "Позоришта за децу и младе Крагујевац" за 2024. годину

Уколико у дневни ред седнице Скупштине града уврстите Предлог решења о давању сагласности на Програм рада "Позоришта за децу и младе Крагујевац" за 2024. годину, за представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца, Градско веће одредило је г-ђу Јелену Стојановић Патрногић, директора Установе "Позориште за децу и младе" Крагујевац.

Заменик Градоначелника,
Дејан Ружић

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 022-93/24-V
Датум: 5. април 2024. године
К р а г у ј е в а ц

Градско веће, на основу члана 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07, 83/14- др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон), члана 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 8/22-пречишћен текст) и члана 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 13/24), на седници одржаној дана 5. априла 2024.године, доноси

З А К Љ У Ч А К

о утврђивању Предлога решења о давању сагласности на Програм рада "Позоришта за децу и младе Крагујевац" за 2024. годину

I Утврђује се Предлог решења о давању сагласности на Програм рада "Позоришта за децу и младе Крагујевац" за 2024. годину и упућује се Скупштини града Крагујевца, на разматрање и доношење.

II За представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца одређује се Јелена Стојановић Патрногић, директор Установе "Позориште за децу и младе" Крагујевац.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Закључка о утврђивању Предлога решења о давању сагласности на Програм рада "Позоришта за децу и младе Крагујевац" за 2024. годину (у даљем тексту: Закључак), садржан је у члану 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон), члану 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члану 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 8/22-пречишћен текст) и члану 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 13/24), којима је утврђено да је Градско веће предлагач аката које доноси Скупштина града Крагујевца, као и да закључком одлучује о процедуралним питањима и иницира доношење и предлагање одлука и других аката, као и начин решавања појединих питања.

Разлог за доношење овог закључка је процедуралног карактера и основ је за упућивање Предлога решења о давању сагласности на Програм рада "Позоришта за децу и младе Крагујевац" за 2024. годину, Скупштини града Крагујевца, на разматрање и доношење.

Заменик Градоначелника,

Дејан Ружић,с.р

Република Србија
Град Крагујевац
Градска управа за друштвене делатности
Број: 603/24-XXV
Дана: 28. март 2024. године
К р а г у ј е в а ц

Г Р А Д С К О   В Е Ћ Е
- Председнику Градског већа –

Градска управа за друштвене делатности, у складу са чланом 52. тачка 1. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“ број 129/07, 83/14 - други закон, 101/16 – други закон, 47/18 и 111/21 – други закон), чланом 68. тачка 1. Статута града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“ број 8/19) и чланом 11. став 1. алинеја 4. Одлуке о организацији градских управа града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 37/21 - пречишћен текст и 14/23), упућује Градском већу на разматрање и одлучивање:

Нацрт решења о давању сагласности на Програм рада “Позоришта за децу и младе Крагујевац“ за 2024. годину

Нацрт решења о давању сагласности на Програм рада “Позоришта за децу и младе Крагујевац“ за 2024. годину припремљен је у складу са одредбама:

1. члана 40. став 1. тачка 28. и 35. Статута града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“ број 8/19),
2. члана 9. став 1. алинеја 7. Одлуке о оснивању Установе „Позориште за децу и младе“ Крагујевац („Службени лист града Крагујевца“, број: 3/23 – пречишћен текст), као и одредбама Правилника о припреми, достављању и контроли нацрта предлога/аката који се упућују Градском већу („Службени лист града Крагујевца“ број 14/24 и 15/24).

Предлажемо да у Дневни ред седнице уврстите Нацрт решења о давању сагласности на Програм рада “Позоришта за децу и младе Крагујевац“ за 2024. годину и уколико то учините, за представника предлагача на седници Скупштине града одређује се Јелена Стојановић Патрногић, директор Позоришта за децу и младе Крагујевац“.

Прилог: - Програм рада “Позоришта за децу и младе Крагујевац“ за 2024. годину број 543 од 26.03. 2024. године.

В.Д. НАЧЕЛНИКА
Тамара Јовановић,с.р.

Скупштина града Крагујевца, на основу члана 44. став 2. Закона о култури ("Службени гласник Републике Србије", број 72/09, 13/16, 30/16 – испр., 6/20, 47/21, 78/21 и 76/23), члана 9. став 1. алинеја седма Одлуке о оснивању Установе „Позориште за децу и младе“ Крагујевац („Службени лист града Крагујевца“, број 3/23 – пречишћен текст), члана 40. став 1. тачка 35. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19) и члана 181. став 3. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 16/21), на седници одржаној _____ 2024. године, доноси

Р Е Ш Е Њ Е
о давању сагласности на Програм рада
“Позоришта за децу и младе Крагујевац” за 2024. годину

1. Даје се сагласност на Програм рада “Позоришта за децу и младе Крагујевац” за 2024. годину број 543, који је Управни одбор установе донео на седници одржаној дана 26.03.2024. године.

2. Ово решење објавити у "Службеном листу града Крагујевца".

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Решења о давању сагласности на Програм рада “Позоришта за децу и младе Крагујевац” за 2024. годину (у даљем тексту: Решење) садржан је у одредбама члана 44. став 2. Закона о култури ("Службени гласник Републике Србије", број 72/09, 13/16, 30/16 – испр., 6/20, 47/21, 78/21 и 76/23), члана 40. став 1. тачка 35. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19) и члана 9. став 1. алинеја седма Одлуке о оснивању Установе „Позориште за децу и младе“ Крагујевац („Службени лист града Крагујевца“, број 3/23 – пречишћен текст), којима је прописано да на програм рада установе сагласност даје оснивач и да Скупштина града разматра и усваја годишње програме пословања и извештаје о раду предузећа, установа и других облика правног организовања чији је оснивач или већински власник Град и члана 181. став 3. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“ број 16/21) којим је утврђено да Скупштина решењем одлучује о појединачним правима, обавезама и правним интересима лица у складу са законом, Статутом и одлукама Скупштине.

Управни одбор установе "Позориште за децу и младе" Крагујевац је на седници одржаној 26.03.2024. године, донео Програм рада “Позоришта за децу и младе Крагујевац” за 2024. годину, број 543 од 26.03.2024. године, у коме су приказане активности Установе.

Разлог за доношење овог решења садржан је потреби да се, у складу са Законом, од стране оснивача добије сагласност на Програм рада “Позоришта за децу и младе Крагујевац” за 2024. годину, који је у складу са чланом 44. став 1. тачка 5. Закона о култури ("Службени гласник Републике Србије", број 72/09, 13/16, 30/16 – испр., 6/20, 47/21, 78/21 и 76/23), донео Управни одбор Установе на седници одржаној 26.03.2024. године.

Ово решење је донето полазећи од чињенице да је Програм рада усаглашен са Одлуком о буџету града Крагујевца за 2024. годину ("Службени лист града Крагујевца", број 13/24) и планираним активностима Града, у области која је у делокругу надлежности Установе.

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Број: _____

У Крагујевцу, _____ 2024. године

ПРЕДСЕДНИК,

Ивица Момчиловић

ПОЗОРИШТЕ ЗА ДЕЦУ
И МЛАДЕ КРАГУЈЕВАЦ
Број 543
Датум 26.03.2024

ПОЗОРИШТЕ
ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ
КРАГУЈЕВАЦ

THEATRE FOR
CHILDREN AND
YOUTH KRAGUJEVAC

ПРОГРАМ РАДА
„ПОЗОРИШТА ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ КРАГУЈЕВАЦ“
за 2024. годину

Крагујевац, 26.3.2024. год.

Србија // 34 000 Крагујевац // Трг слободe 1 // тел. 034 300 065 // тел/факс. 034 333 518
Srbija // 34 000 Kragujevac // Trg slobode 1 // tel. +381 (0) 34 300 065 // tel/faks. +381 (0) 34 333 518
www.pozoristezadecu.com

На основу члана 44. став 1 тачка 5 Закона о култури („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 13/16, 30/16-исправка, 6/20, 47/21, 78/21 и 76/23) и члана 29. став 1 алинеја 4 Статута Установе „Позориште за децу и младе” Крагујевац, број 203 од 01.02.2023.године-пречишћени текст, Управни одбор Позоришта дана 26.03.2024. године, доноси

**ПРОГРАМ РАДА
ПОЗОРИШТА ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ КРАГУЈЕВАЦ
за 2024. годину**

Од 01. јануара 2004. године, Позориште има статус правног лица и уједно представља најмлађе Позориште те врсте у Србији. Међутим, иако се „Позориште за децу Крагујевац” програмским садржајем профилисало као позориште за најмлађу публику, са протоком времена уочена је и потреба за неговањем позоришног стваралаштва за младе. Ову иницијативу разумела је Скупштина града Крагујевца, па је 2. септембра 2022. уследила одлука о проширењу делатности ове установе. На основу ових измена, „Позориште за децу Крагујевац” добило је још једну сцену и нови назив – „Позориште за децу и младе Крагујевац”.

Кадровска структура запослених у Позоришту је примерена потребама за обављање делатности припреме и извођења представа, међутим недовољан број запослених у уметничком и техничком сектору доводи до компликација приликом реализовања основне делатности, тј. извођења представа.

До краја 2023. године, реализована је 51 премијера, од тога је 60 % луткарских представа; осталих 40% су чиниле драмске представе за децу узраста 3–12 година, и две представе за младе. Позориште је учествовало на бројним домаћим и међународним луткарским фестивалима и до сада је освојило 106 награда.

Како је већ давно усвојено да је култура основни идентитет града, програм рада „Позоришта за децу и младе” ће обухватити програмску делатност, фестивал „Златна искра”, организациону структуру запослених, просторни менаџмент у свим нивоима (локални, општински, окружни, регионални и национални), инфраструктуру и инвестиције у техничком погледу, затим усавршавања запослених у домену делатности „Позоришта за децу и младе”, маркетинг и гостовања, тј. учешћа на фестивалима

У програму рада полазна тачка биће откривање јаких и слабих страна функционисања „Позоришта за децу и младе” Крагујевац, да би се исправно креирала политика Позоришта. Програм рада Позоришта ће пратити друштвене тенденције и токове са већим сопственим ангажманом, ригорозно и са много више координирања.

Мисија Позоришта за децу и младе Крагујевац

Наша мисија је стремљење ка савременим програмима која су у складу са генерацијама које негујемо, као и програмима која се уско тичу деце и младих кроз различите периоде одрастања. Али оно што се потврђује годинама је посвећеност и одговорност запослених према Установи, на коју сви могу да рачунају.

„Позориште за децу и младе Крагујевац“, исказује поштовање према младој публици тиме што приказује њихове наде, снове, и страхове; оно развија и продубљује искуство, интелигенцију, емоцију, и машту; оно подстиче етичке изборе; оно подиже свест по питању међуљудских односа; подстиче самопоуздање, толеранцију, поштовање и слободно изношење мишљења. Изнад свега, оно помаже будућим генерацијама да нађу своје место у друштву и да, унутар њега, слободно изнесу свој став.

Визија Позоришта за децу и младе Крагујевац

Визија „Позоришта за децу и младе Крагујевац“ усмерена је ка афирмисању позоришта као једне од препознатљивих установа, која се бави стваралаштвом за децу и младе, у граду, земљи, а и шире.

Практични задаци које извршавамо

- Развој позоришне инфраструктуре;
- Стимулисање грађана у културним активностима;
- Подстицање диверсификације позоришне понуде и иновација;
- Имплементација алтернативних позоришних облика и нових позоришних израза;
- Потпора афирмацији разноликог позоришног живота;
- Осигуравање позоришне сарадње на широком нивоу;

- Подстицај за програме у култури намењене ОСИ ;
- Развој интернационалне сарадње.

Структура запослених

„Позориште за децу и младе Крагујевац“ је установа са малим бројем запослених и спада у трећу категорију по уредби о коефицијентима, тј. испод 50 запослених. Сви запослени образовно задовољавају критеријуме радног места.

Треба благовремено планирати ангажовање нових младих глумаца, јер као што је већ напоменуто „Позориште за децу и младе Крагујевац“ има веома мали ансамбл. Свака промена у смислу селидбе глумаца, или евентуалног преласка у друго позориште представља велики ризик за само функционисање позоришта. Наравно, велика преоптерећеност глумаца који тренутно држе репертоар, доводи у ризик квалитет извођења. Са тим у вези, потребно је запослење младих професионалних глумаца.

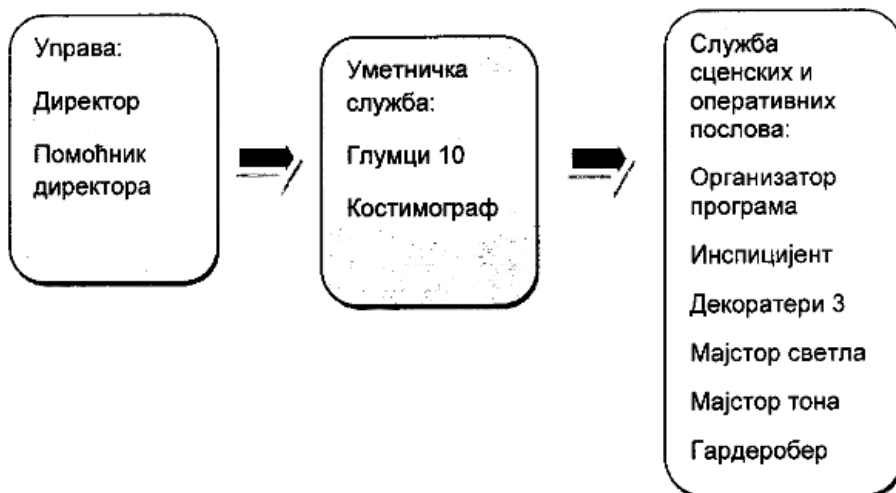
Како у позоришту постоји проблем неблаговременог информисања јавности о резултатима, програмима, изменама, а програм је сваке године све већи, самим тим се јавља и потреба за ангажовањем особе која би радила маркетинг, односе са јавношћу и обављала послове комуникације. Ту долазимо до закључка да би било пожељно да се Позоришту, а у складу са систематизацијом Позоришта која је на снази, запосли особа за радно место Продуцент. Од великог значаја би било и запослење драматурга, који би осим рада на представи имао обавезу да прати процес рада на представи, као и да уређује важна документа која се односе на основну делатност позоришта.

Уколико би у 2024. години, било дозвољено запослење лица која дефакто недостају за несметани рад позоришта, Позориште би у већој мери напредовало и развијало се.

Приказ шеме постојећег стања запослених:

Усавршавање запослених

Како у Србији не постоји образовни систем за луткарску уметност, веома је пожељно да се обезбеди стручно усавршавање глумаца у иностранству за ову позоришну област. За 2024. годину, глумци из ансамбла Позоришта добили су позив из Аустрије и Словеније за семинаре који укључују рад на савременим луткарским техникама, савременом приступу стваралаштву за децу, као и рад на новим техникама позоришне анимације.

SWOT анализа

Користећи се SWOT анализом, оцењујемо динамички статус Позоришта, његову флексибилност и стања промене на које утичу многи чиниоци, како унутрашњи, тако и спољашњи.

S – Strengths / Снага	W – Weaknesses / Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Препознатљивост на националном и регионалном нивоу ✓ Једино позориште за децу које негује Међународни луткарски фестивал у Србији ✓ Јаки појединци у ансамблу, и уопште у колективу ✓ Стабилно финансирање ✓ Локација у центру града ✓ Верна публика ✓ Реновирано позориште (сала, фондуси, хол...) ✓ Радионица за реквизиту и декор ✓ Јаки међународни односи са страним интернационалним фестивалима ✓ Чланство у Аситеж и Унима интернационалним мрежама 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Недостатак простора за програмско ширење (друга сцена) ✓ Недостатак магацинског простора ✓ Недовољан број глумаца ✓ Недовољан број сценских техничара ✓ Недостатак запослених у уметничкој служби (редитљ, драматург, продуцент...) ✓ Застарели маркетиншки концепт ✓ Слаба упућеност у јубилеје ✓ Недовољно прецизно архивирана документација (награде, гостовања, број представа, технички подаци...)

O – Opportunities / Мoгућности	T – Threats / Прeтњe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Програм Creative Europe који има за циљ подстицање нових садржаја (иновативних) ✓ Интеркултурални дијалог и европски networking ✓ Развој нове публике ✓ Интерсекторска сарадња ✓ Добра сарадња са школама и предшколским установама ✓ Технолошка писменост нове публике и њихова партиципација у раду Позоришта ✓ Коришћење друштвених мрежа и IT технологије 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Лоша финансијска ситуација у земљи, те смањивање буџета за програме у култури ✓ Високи оперативни трошкови Позоришта ✓ Недостатак континуиране едукације ✓ Слаба заинтересованост спонзора за улагање у културу ✓ Пад стандарда код циљне публике ✓ Лоша примена законске регулативе ✓ Забрана запошљавања

Програмска делатност - продукција

Задатак „Позоришта за децу и младе Крагујевац“ је да промишљеним одабиром представа за циљну групу којој се Позориште обраћа, деца и млади продубљују своја знања, упознају себе и свет око себе. До сезоне 2023/24, Позориште је реализовало 51 премијеру.

У 2024. години, планиране су три представе:

- „Стара планина“ - мултимедијална представа за све узрасте
- „Амазонке“ – драмско/луткарска представа за младе
- „Титаник“ – луткарска представа за децу

Када је реч о луткарским, али и драмским представама за децу, тематика ће бити окренута ка савременим-ауторским текстовима, што значи да ће се наставити са тенденцијом да се

раде представе које се директно тичу одрастања деце. Аутори представа у 2024. години прате визију програмске делатности позоришта.

1. „Стара планина“

„Стара планина“ говори о непресушним изворима здравља и уопште живота на готово нетакнутој природи планине која је некада носила назив „Балкан“. Како оба назива „Балкан“ и „Стара планина“ дају велики простор за симболику, али и апсолутно реално приказан природни ресурс, добијамо могућност да у представи користимо различите природне материјале и медије који ће својом логичном симбиозом представљати једну савремену инсталацију – платформу за игру.

Циљ представе је да укажемо на лепоту и могућности природних ресурса, истичући неопходност поштовања оног што нам је кроз биљни и животињски свет дато, као и да прикажемо живот људи који упркос понекада суровим условима, уживају у слободи коју им планина даје..

Редитељ: Емилија Мрдаковић

Сценограф, креатор лутака и костимограф: Тина Шунхонен

Инсталација и сликарски радови: Клаудија Ламантеа

Композитор: Марек Журавски

Графички дизајнер: Дејан Петровић

2. „Амазонке“

Представа за младе, у копродукцији са „Лутковним гледалиштем“ из Љубљане, представља ауторски пројекат под називом „Амазонке“ у режији Јаше Коцелија из Словеније.

Одрасли смо на причама о Амазонкама које смо доживљавали као митске ратнице древних времена које су јаке, независне, смртоносне али и пожељне, доживљавали смо их као натприродно друштво моћних жена сатканих од нити маште. Али шта ако су оне истините? Већину времена људи су мислили да су Амазонке само чиста фантазија Грка, али сада имамо интригантне недавне археолошке налазе који потврђују постојање 1000 година старе културе номадских ратника од којих су велики део биле жене. Представа „Амазонке“ је позоришна археологија у којој ствараоци комбинују митове и легенде кавкаских народа са сачуваним записима о славним ратницама из античке Грчке, којима додајемо сопствене текстове о животним искушењима Амазонки.

Словеначког редитеља Јашу Коцелија привлаче приче о Амазонкама јер постоји много недавних открића о њиховој култури, те жели да истражи њихову судбину и да повуче неке паралеле о положају жена између тадашњег времена и садашњости.

Дуги низ година било је и још увек је распрострањено веровање да су приче и легенде о Амазонкама производ фантазије старих Грка, да оне заправо нису постојале. Недавна археолошка открића бројних гробова номадских народа од пре два и по миленијума на широком простору источне Европе и централне Азије открила су доста узбудљивих чињеница о народима номадских скитских култура. Истраживања су показала да чак 30 до 40 одсто скелета скитских ратника закопаних са оружјем и бројним борбеним ранама и преломима за које се сматрало да припадају мушкарцима заправо припада углавном млађим женама. Тако су приче о Амазонкама добиле нови аспект, фасцинантан обрт и подстрек да о њима размишљамо као о нашим прецима. Историчаре фасцинира и сличност између описа скитских ритуала које нам је оставио Херодот и налаза у скитским гробовима, где су пронашли исте предмете које је описао познати историчар. Највише гробова ратница пронађено је у области Црног мора, односно управо тамо где су Грци дошли у додир са скитским народима, где је рођена Медеја и где су Јасон и Аргонаути тражили Златно руно. До сада је пронађено више од хиљаду грчких ваза са амазонским мотивима, а иако је ово само делић уметничких и писаних извора везаних за Амазонке, ови фрагменти и даље имају моћ да нас фасцинирају. Амазонке су приказане на Партенону и другим храмовима. Биле су тетовиране, што је фасцинирало и истовремено обесхрабрило Грке. Захваљујући добро очуваној мумији славне принцезе Укок, знамо како су тетоваже изгледале. Њено магично створење на њеном левом рамену не разликује се много од савремених приказа једнорога. Носиле су шарене панталоне погодне за јахање и пиле ферментисано кобилје млеко. Биле су изузетни стрелци и коњаници, и често су сахрањиване у јачачком положају. У њиховој заједници, високо су биле поштоване и практично једнаке мушкарцима у борби. Скитске номадице биле су једно од најегалитарнијих друштава у људској историји. Њихови животи су још увек у великој мери скривени под земљом. У представи ћемо их открити и слушати. Какве су биле и шта данас могу да кажу? У представи ће наступати жене исте генерације које ће са публиком поделити приче, дилеме, вештине, искуства и визије.

Верујемо да је прича о Амазонкама важан део људског искуства, посебно сада када знамо да постоје историјске чињенице које доказују њихову невероватну причу. Оне представљају другачији историјски наратив, а ми знамо само грчку верзију Амазонки која нас је свакако фасцинирала. Међутим, размишљати о Амазонкама значи сањати о другачијем и равноправнијем друштву, јер неустрашивост нема род. Популарна култура инспирисана Амазонкама направила је секси и моћне хероје, као што је Вондер Воман, међутим ми бисмо у представи желели да створимо интроспективнију и рањивију причу о храбрости, вези и заједници.

Почетак рада на представи са глумцима планира се од августа месеца 2024. године, а премијера је заказана 10. октобар, 2024. године. Представа је базирана на специфичној кореографији, што ће још једном у репертоарској политици „Позоришта за децу и младе“ представљати својеврсни изазов.

Редитељ: Јаша Коцели
Драматуршкиња: Јулиа Сандор
Кореографиња и асистенткиња редитеља: Тајда Подобник
Сценограф: Дарјан Михајловић Церар
Композитор: Миха Петриц
Костимографиња: Бранка Павлич Гучек
Дизајнер светла: Давид А. Франки
Фотографиња: Манкица Крањец

Играју:

Милица Вранеш, Љубица Радомировић и Дарија Нешић

3. „Титаник“

Луткарску представу у 2024. години, радио би редитељ Штепан Гајдош из Чешке, аутор сценографије и лутака била би Ана Гумболт, а композитор Матеј Штрунц.

Занимљиву експликацију о броду „Титаник“, редитељ Штепан Гајдош подноси као невербалну луткарску представу. Анимација у представи је замишљена као мултимедијални савремени луткарски израз.

Претходне сезоне у „Позоришту за децу и младе Крагујевац“ су организоване представе за децу са оштећеним слухом. У сарадњи са Удружењем глувих и наглувих, Позориште је организовало да деца са овом врстом инвалидитета могу да прате представе на знаковном језику. И у наредним сезонама, Позориште ће наставити традицију сарадње са Удружењима која се баве инклузијом особа са одређеном врстом инвалидитета.

26. Међународни луткарски фестивал „Златна искра“

Историја луткарства у Крагујевцу почиње 11. октобра 1994. године, када је одржан 1. Међународни луткарски фестивал малих форми. Тог датума у Театру «Јоаким Вујић» а у организацији Културно-просветне заједнице, по први пут се окупљају ствараоци који у луткарској форми изражавају богатство сценског стваралаштва. Већ следеће године, одржан је још један фестивал, док се на трећи чекало пуних пет година. Тек 2001. Године фестивал је поново покренут под називом Међународни луткарски фестивал «Златна искра».

Фестивал је основан не декретом, већ бескрајном упорношћу, вољом и љубављу групе ентузијаста. Тада је било мало оних који су мислили да може преживети, а још мање оних који су мислили да може постати традиционални. Ипак, са својим успонима и падовима, успео је да опстане и самим тим је обезбедио свој континуитет од 2001. године.

Традиционално, сваког маја, Крагујевац постаје централно место окупљања луткарске уметности из целог света. Фестивал је посвећен луткарским представама за децу, али и младе и одрасле.

На претходних 25 фестивала имали смо преко 300 такмичарских наступа и осталих програма који су реализовани ван конкуренције. Из године у годину фестивал је био место нових и другачијих, повремено интригантних ствари, искорачивши из књижевних класика.

Упознали смо разне луткарске школе и традиције, гледали представе на страним језицима, упућивали у нове токове луткарске позоришне уметности. Захваљујући уважавању правих вредности, других и другачијих, Фестивал је успео да достигне значајан ниво. Фестивал данас представља неодвојиви део културне понуде Града Крагујевца. Јединствен је на територији Србије и, према оциени релевантних тела, слови као један од најзначајнијих уметничких догађаја те врсте у балканским земљама. Међународни луткарски фестивал „Златна искра“ већ је успешно реализован двадесет и пет пута. Сваке године позориште је са задовољством угошћавало ансамбле из земље и иностранства. Од тога 80% гостујућих професионалних позоришта је било из иностранства, из земаља као што су Русија, Кина, Иран, Пољска, Француска, Бугарска, Румунија, Чешка, Израел, Италија, Грчка, Украјина и тд. Као манифестација, овај Фестивал је постао препознатљив у светским оквирима.

У 2024. години, традиционално у мају месецу, реализоваће се 26. Међународни Фестивал луткарства „Златна искра“. У плану је да 13 професионалних луткарских позоришта представе свој програм у такмичарском делу фестивала, а осим званичног такмичарског дела програма за 26. „Златну искру“ припремљен је богат пратећи програм у виду представа на отвореном, изложби, промоција, стручних предавања и радионица. Реализација фестивала заказана је за период од 14.5. до 18. 5. 2024. године (5 дана). Извођење представа које су селековане за такмичарски део програма, реализоваће се на сценама „Позоришта за децу и младе“ Крагујевац, Књажевско српског Театра, Драмског студија

„Петар Пан“, «Дома омладине» и Кући Ђуре Јакшића, а пратећи програми ће бити реализовани у пешачким зонама Града и у парку испред Позоришта, предавања у галерији библиотеке, а професионалне радионице за глумце луткаре у балетској школи «Аплауз».

Селектоване представе јасно показују циљ Фестивала и окренуте су савременим моделима луткарства, а неке од представа извођене су на престижним светским луткарским Фестивалима. Све представе базиране су на текстовима који се тичу деце узраста од најранијег детињства, преко узраста основаца до тема које су интересантне младој и одраслој публици. Продукције су урађене у складу сасавремено - луткарским позоришним изразом. Осим тога што представе носе јасну поруку јачања идентитета и етичких вредности код деце и младих, оне приказују и културу различитих држава из целог света у високо продукцијском оквиру.

Учесници у такмичарском делу програма су:

1. Дирц Театар, Весо (Француска) са представом „Кратке приче“;
2. Лутковно гледалиште Љубљана (Словенија) са представом „Тунел“;
3. Казалиште лутака Ријека, (Хрватска) са представом „Трнова Ружица – електро бајка“;
4. Позориште Ла Негра, Валенсија, (Шпанија) са представом „Дрво тенере“;
5. Фондација Границе, Лоц (Пољска) са представом „Безимени/Непознати“;
6. Позориште Матита, Копер (Словенија), са представом „Бити Дон Кихот“;
7. Позориште Матита, Копер (Словенија), са представом „Хармсова грешка“;
8. Абон Театар Барселона, (Шпанија) са представом „Беба сфера“;
9. Консекао Розари, Нова Лима (Бразил) са представом „Копелија“;
10. Позориште младих Нови Сад, (Србија) са представом „Ксенија и ловац“;
11. Народно позориште „Тоша Јовановић, Зрењанин (Србија) са представом „Прадевојчица“;
12. Луткарско позориште Звикау, Звикау (Немачка) са представом „Виртуално луткарство 360“.
13. Студио Дамуза, Праг (Република Чешка), са представом „Егзит“

Осим основног програма, за 26. „Златну Искру“, планиран је пратећи програм.

Као и сваке године деца-полазници балетске школе „Аплауз“ из Крагујевца и полазници КУД „Абрашевић“, посебно за ову прилику спремају програм за отварање Фестивала. Чин

отварања увеличаће и гудачки квартет професора музичке школе „Др Милоје Милојевић“. У наредним даним фестивала, играће се представе на отвореном, које спадају у пратећи програм Фестивала. Сваког дана, након извођења представа, реализоваће се различите радионице за децу на тему Фестивала и луткарства.

Током Фестивала, у главном холу Дома Синдиката, биће поставка ликовне изложбе деце основних школа Крагујевца, на тему „Златне Искре“.

У оквиру Фестивала, на малој сцени Књажевско српског Театра и у галерији Народне библиотеке, организоваће се предавања и промоције.

Ове године, стручни жири, додељиваће награде:

- Гран При за најбољу представу у целини
- Награда за режију
- Награда за дизајн лутака
- Награда за сценографију
- Награда за драматургију и
- Пет равноправних награда за глумачка остварења

Чланови жирија:

Роберта Коломбо, глумица и члан извршног одбор УНИМА –е, (Италија) – председница жирија

Ориол Фере, сценограф, (Шпанија) – члан жирија

Тито Лорефице, редитељ, заменик председника интернационалне УНИМА-е (Аргентина), члан жирија

На самом затварању, као и сваке године, биће емитован филм, који представља монтирани материјал реализације 26. „Златне Искре“. Као гости фестивала, позвани су представници осталих шест професионалних луткарских позоришта из Србије, како би били директни учесници у размени знања и искустава на Међународном луткарском фестивалу, затим представници Међународних фестивала из Швајцарске, Шпаније, Пољске и Немачке, наравно и представници фестивала са простора бивше Југославије.

О значају Међународног луткарског фестивала „Златна искра“, говори чињеница да се управо због заинтересованости најмлађе публике за програм фестивала, створила и потреба за местом где ће се у Крагујевцу неговати ова врста позоришне уметности. Са тим у вези, управо је на основу фестивала „Златна искра“, Скупштина града Крагујевца 27. Јуна 2003. год., донела одлуку о оснивању „Позоришта за децу“ Крагујевца. У септембру месецу 2022. год., позориште проширује своју делатност са репертоаром за младе и Скупштина града доноси одлуку о промени назива позоришта у „Позориште за децу и младе Крагујевца“.

Након анализа предходних Фестивала, намеће се закључак да је Фестивал из године у годину бивао све квалитетнији и богатији. Подршку Фестивалу у претходним годинама неизоставно је давало Министарство културе РС, што је утицало и на бољи положај Фестивала у земљи и шире. У односу на ранији период, осим тога што се број пријављених представа удвостручио, Фестивал је искристалисао своју тежњу да се у програму нађу позоришта која негују савремен луткарски израз. Са том намером треба и наставити у наредним годинама, међутим, такође би требало да се број учесника сваке године повећава, како би фестивал осим на квалитету, добио и довољан Фестивалски садржај, водећи се праксом значајних фестивала у европским градовима.

До Фестивала 2024. године требало би преиспитати следеће ставке:

- просторе приказивања програма
- медијску праћеност
- сарадњу са другим фестивалима
- остале активности током године
- финансије
- партнере и спонзоре, фаундрејзинг и маркетинг
- ужи тим који би континуирано радио на припреми и еволуацији Фестивала
- Очекивани утицај на приход од продатих улазница

Како у Србији не постоји образовни систем за луткарство, овај фестивал је веома значајан показатељ квалитета и достигнућа у луткарству. Размена искустава са ствараоцима из других култура у области луткарства, доприноси стварању европског културног простора.

Просторни менаџмент у 2024. год.

Локални ниво:

Наставак организовања радионица и предавања везана за одржане струке у средњим школама у циљу промовисања позоришне уметности, а и могућег усмеравања ученика за одређене врсте струке за рад у Позоришту.

Сарадња са дечијом библиотеком и организовање радионица у складу са делатностима Позоришта и библиотеке, тј. кореалација у програмима ове две установе културе.

Организовање заједничког програма Градске туристичке организације и Позоришта са циљем побољшања туристичке понуде Града.

Наставак сарадње са Удружењима и НВО, где је основни задатак културна инклузија особа са инвалидитетом и пружање услуга културе.

И наставак одличне сарадње са школама и предшколским Установама.

Окружни ниво:

У 2024. години планирана су гостовања у општини Аранђеловац, Рача, Баточина и Лапово.

Регионални ниво:

Настављају се гостовања у градовима: Краљево, Крушевац, Ужице, Лазаревац, Горњи Милановац, Вршац и тд.

Национални ниво:

Учешће на фестивалу „Сусрети професионалних луткарских позоришта Србије“, учешће на Фестивалу „Мали Јоаким“, затим фестивалу „Аситеж“ и „Звездариште“.

Гостовања у учешћа на фестивалима

„Позориште за децу и младе Крагујевац“ до сада је освојило преко сто награда на Међународним фестивалима широм света. Како би задржало своје место на мапи луткарских позоришта широм света, наставиће се са радом на луткарским представама малих форми, које негују савремени израз, а такође се баве савременим темама.

Значајни Међународни луткарски фестивали:

- ✓ „Ривија луткарских казалишта“ Ријека
- ✓ „Бабкарска бистрица“ Словачка
- ✓ „Интернационални луткарски фестивал“ Измир, Турска
- ✓ „Међународни луткарски фестивал ПИФ“ Загреб, Хрватска
- ✓ „Титримунди“, Сеговиа, Шпанија
- ✓ „Титерес“, Љејда, Шпанија
- ✓ „Аривано дел Маре“, Равена, Италија
- ✓ „Дјечији луткарски фестивал“, Бања Лука
- ✓ „Међународни луткарски фестивал“ Суботица
- ✓ „Луткарски фестивал“ Истамбул, Турска „Сликаберг“, Данска
- ✓ „Интернационални луткарски фестивал“, Берлин, Немачка
- ✓ „Луткарски фестивал“, Шарлевил, Француска
- ✓ „Међународни фестивал луткарских представа за одрасле“, Копенхаген, Данска
- ✓ „Кукарт“ – Санкт Петербург, Русија

- ✓ „Златна Магнолија“, Шангај, НР Кина
- ✓ Корцзак, Варшава, Пољска

Инфраструктура и инвестиције

„Позориште за децу и младе Крагујевац“ је од самог почетка рада смештено у згради Дома синдиката, што значи да зграда није наменски прављена. Са тим у вези у Позоришту постоји доста проблема који се тичу саме инфраструктуре. Претходних година, доста се водило рачуна о самом простору. Постављен је нови под на сцени, урађена је замена итисона у сали, замењен је комплетни под у холловима, постављен нови плафон у улазном холу за публику, набављен је део опреме за светлосни парк и један већи део који се тиче аудио опреме, такође је урађен систем против пожарне заштите и реновиран је тоалет за децу који није у склопу простора где је смештено позориште, већ припада и осталим корисницима зграде Дома синдиката. Замењени су електроцугови и постављене нове електроинсталације. Све горе написано, потврђује упорност и труд Града Крагујевца и запослених у позоришту да се обезбеди сигурно место за реализацију садржаја за децу. Међутим, и поред великог напора, овај простор има константне проблеме који доводе у ризик запослене, а самим тим функционисање позоришта. У простору који користи позориште, врло се често дешавају поплаве у доњем делу објекта где су смештене гардеробе, вешерница и радионица (овај део објекта је смештен у најнижем делу центра града и ту се спајају канализације те је и поред вишеструког чишћења одводних цеви долазило до хаварије). Плафон, који је скоро реновиран, прокисао је услед велике количине падавина, наиме цела зграда је прокисла, а она је у јако је лошем стању. Проблематично је и то што су сви каблови у плафону, те кад је невреме долази до прекида струје. Услед пуцања старих цеви и прокишњавања долази до кратких струјних спојева, те се врло често доводи у питање безбедност свих оних који бораве у простору. Економски прилаз је мали, па врло често сценографију морамо да преносимо око објекта на главни улаз зграде Дома синдиката. Мокри чвор, који је реновиран за децу, немогуће је одржавати јер се налази ван простора Позоришта (не постоји место за мокри чвор у делу објекта који користи Позориште) и не може да се испрати ко све користи те тоалете. Магацински простор за складиштење сценографије одавно није довољан и тренутно се један део сценографије чува у згради Шумадије која у овом тренутку није у употреби. Такође је и део где се складишти сценографија у Позоришту је у лошем стању, те запослени константно проналазе разноразна решења како да сценографију сачувају од пропадања. Исто се дешава са фондусом за костиме, обућу и луткарски фондус, последње четири године реквизита из представа се складишти по ходницима. У Позоришту је немогуће постићи оптималну температуру за рад. Од средине јесени до средине пролећа, у позоришту је врло хладно, па се извођачи врло често разбољевају. Такође, и канцеларије су врло хладне, без обзира на

куповину грејних тела, немогуће је угрејати зграду. Канцеларије, као и гардеробе које се налазе у подруму, врло често буђају услед велике количине влаге, па су запослени принуђени да једном годишње санирају такве ситуације које су настале због временских неприлика. Са свим наведеним, а на основу резултата које позориште годинама постиже, било би пожељно да се планира посебан објект који би позориште користило за своју делатност. Овај постојећи објект који је у власништву Града, могао би да се користи са времена на време за програме установа који уопште немају зграду, или друге програме који се реализују уз подршку Града.

Планирано инвестирање у нову опрему и реновирање просторија:

- Обнављање светлосног парка
- Светлосни пулт
- Замена постојећих седишта у сали позоришта
- Реновирање подрумских просторија (тоалети за запослене, две гардеробе и вешерница)
- Нови простор за благајну

Закључак

„Позориште за децу и младе Крагујевац“ заступа исте оне вредности које су наведене у Културној политици УНЕСКО-а, а којима се захтева поштовање права деце и младих на учешће у културним активностима. Позориште подржава став Конвенције УНЕСКО-а, донете 2005. године, који се тиче Културне разноликости, а који износи захтев да се деци и младима омогући право на културни идентитет и право на друштвену видљивост. Позориште заступа развијање позоришта за децу и младе, како у теорији тако и пракси.

Председник Управног одбора

Мирјана Ђурђевић